

Motion till riksdagen 2024/25:1523

av Peter Hedberg och Malin Larsson (båda S)

Barn och unga som exponeras för kriminalitet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda lagstiftning som straffar personer som exponerar barn och ungdomar för kriminalitet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det allvarliga läget med skjutningar och sprängvåld i Sverige har allvarligt skadat förtroendet för staten och tilliten i samhället. En förutsättning för att långsiktigt stoppa våldet är åtgärder som förändrar hur barn och unga rekryteras och utnyttjas i kriminella nätverk. Situationen kräver både förebyggande insatser och ökade resurser till rättsväsende.

Sedan juli 2023 är det straffbart att involvera barn och ungdomar i brottslighet, vilket är en viktig förändring. Regeringen utreder just nu en reform av straffrätten och det pågår således viktiga processer, men det räcker inte med den nya lagstiftning som redan är på plats eller diskuteras. För att stoppa våldet krävs en lagstiftning som inte bara förändrar dynamiken kring kostnad-nytta med att använda barn i kriminell verksamhet, utan också anser att själva agerandet att exponera barn för kriminalitet utgör ett brott i sig. Därför bör en utredning tillsättas gällande införande av en sådan lagstiftning. Utgångspunkten bör vara att den som begår brott i samröre med barn exponerar barn för kriminalitet. Straffvärdet för detta ska som en konsekvens vara högt och stå i proportion till den skada vederbörande åsamkar barnet. Detsamma ska gälla den som begår brott i samröre med en person eller ett kriminellt nätverk som i sin tur begår brott i samröre med barn. Det handlar inte om att göra det straffbart att tillhöra ett visst nätverk.

En ny brottsrubricering skulle göra det märkbart ofördelaktigt att begå brott i samröre med barn eller med kriminella nätverk som använder barn. Det är redan straffbart att involvera barn och ungdomar i brottslig verksamhet. Förslaget passar väl in i och

kompletterar den befintliga lagstiftningen. Grundläggande rättsprinciper upprätthålls eftersom det fortfarande bara är möjligt att döma personer för brott som de själva begått; det är till exempel redan olagligt att köpa droger. Det är den försvårande omständligheten att brottet bidrar till att barn exponeras för kriminalitet som ytterligare förstärker statens förmåga att bekämpa den nuvarande alarmerande situationen.

Peter Hedberg (S)

Malin Larsson (S)